

В. И. ЛЕНИН ЗА АНАЛИЗА НА СТАТИСТИЧЕСКИТЕ МАТЕРИАЛИ

С. Гуревич

На съвременния етап на социалистическото строителство рязко нараства значението на статистиката като могъщо средство за анализ на развитието на социалистическата икономика за обобщаване на практическия опит, за изучаване на новите явления, които възникват в народното стопанство. В сегашния момент, повече от когато и да било по-рано, е важно да се изследват творчески икономическите процеси и явления, които протичат в нашето общество, всемерно да се развива и усъвършенствува статистическата наука и практика.

Широко използвайки статистиката през цялата си дейност, В. И. Ленин е виждал в нея не просто източник на цифрови данни за едни или други факти, явления в обществения живот, а важно средство за изучаване закономерностите на общественото развитие.

Използването на статистиката в трудовете на Ленин, както и в трудовете на Маркс и Енгелс, ярко свидетелствува за това, какво голямо значение придобиват статистическите цифри, ако те са научно обработени и проанализирани.

Изследването на ленинските методи за обработка и анализ на статистическите данни, от самосебе си се разбира, че излиза далеч от рамките на една статия в списание. По-надолу се прави опит да се осветят само някои черти на ленинския подход при използването на статистическите материали.

В центъра на ленинските указания и изказвания по въпросите на статистиката е положението за определящата роля на историческия материализъм и марксистическата политическа икономия по отношение на статистиката. Използвайки статистическите материали, В. И. Ленин винаги е подчертавал, че знаенето на законите на общественото развитие, правилното разбиране на вътрешната закономерна връзка на обществените явления и процеси, изясняването на същността им, техните отличителни особености е основа на научната статистика.

Ленинските трудове убедително показват, че процесът на статистическото изследване, начините и методите на статистиката, избора на едни или други показатели във всеки конкретен случай трябва да се определят въз основа на марксисткия анализ на изучаваните явления.

„Статистиката — казваше В. И. Ленин, — трябва да илюстрира установените чрез всестранен анализ общественно-икономически отношения, а не да се превръща в самоцел“. (Съч. т. 3, стр. 505.)

Най-главното, което характеризира използването на статистиката в ленинските трудове, това е изумителното майсторство, с което Владимир Илич Ленин разкриваше политико-икономическото съдържание на статистическите цифри и често пъти от малкото данни правеше изводи от голямо политическо и икономическо значение.

В статията „Икономика и политика в епохата на диктатурата на пролетариата“, написана от Ленин през 1919 г. по случай двегодишния